

Patriarhul Bartolomeu: Euharistia și monahismul, „anticorpii eshatologici” care au apărat Biserica de secularizare

Sfânta Euharistie și monahismul au slujit și servesc drept „anticorpi eshatologici”, cu ajutorul cărora Biserica Ortodoxă a evitat secularizarea și păstrează până în prezent tradiția și identitatea ei unică” a transmis Patriarhul Ecumenic stareților din Arhiepiscopia Greacă a Americii.

Sanctitatea Sa le-a vorbit prin intermediul unui mesaj video celor 18 stareți și starețe din arhiepiscopie reuniți pentru prima oară în sinaxă monahală, în perioada 21-22 septembrie 2019.

Rolul monahismului în tradiția ortodoxă, dar și importanța acestuia în viața spirituală a credincioșilor au reprezentat subiecte atinse de Patriarhul Ecumenic în mesaj.

Este deosebit de semnificativ faptul că, în cadrul comunităților noastre secularizate, sfintele mănăstiri constituie un centru de atracție, un loc de consolare

și de „vindecare a durerilor inimii” și o poartă a cerului.

Cuvântul Sanctității Sale s-a încheiat cu îndemnul de a sprijini „dezvoltarea monahismului ortodox (...) ca o mărturie a culturii persoanei, a iubirii care nu caută ale sale și ale duhului ascetic, euharistic și eshatologic a Ortodoxiei noastre binecuvântate”.

Mesajul Patriarhului Ecumenic Bartolomeu al Constantinopolului la prima Sinaxă Monahală din Arhiepiscopia Greacă a Americii – text integral
Traducere Basilica.ro

Fiecare încercare de promovare a culturii duhovnicești ortodoxe este o lucrare bună și admirabilă. Monahismul este o componentă foarte prețioasă a tradiției noastre ortodoxe. Este întruparea și expresia puternică a duhului ascetic al Bisericii și al impulsului eshatologic al bieții ei.

Monahii personifică dedicarea necondiționată și nelimitată față de Dumnezeu și față de respectarea poruncilor Lui mântuitoare, rugăciune neîntreruptă, autodepășire și jertfă de sine, tăierea voii proprii, smerenie și ascultare, lipsa averilor și viață de curăție, slujire jertfelnică, respect pentru creația „bună foarte” a lui Dumnezeu și grija neîntreruptă pentru ocrotirea ei, dorința insașiabilă pentru veșnicie și nădejdea certă a Împărăției – a unei lumi în care Dumnezeu „va șterge orice lacrimă din ochii oamenilor”, o lume în care „moarte nu va mai fi; nici plângere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi” (Apocalipsa 21:4).

Monahismul „apartține inimii Bisericii”. El este, așa cum s-a spus foarte adecvat, „rodul idealului ascetic al întregii Biserici, deoarece nu este o mișcare dincolo de Biserică sau peste ea, ci carne din carnea ei și lauda ei”. În Ortodoxie, ascetismul nu este o realizare personală, ci o virtute eclezială care este asociată cu identitatea euharistică a Bisericii.

În sfintele mănăstiri se păstrează adevărul „împlinirii euharistice” a Bisericii, care este strâns legat de caracterul eshatologic și de orientarea vieții ecleziale. Monahul este credinciosul euharistic și „cu adevărat eshatologic”, a cărui viață se învâрте în jurul „ascetismului și euharistiei”.

Adunarea tuturor monahilor în catholicon, centrul preasfânt al mănăstirii, este culminarea vieții monastice. Este caracteristic faptul că Sfânta Euharistie și monahismul au slujit și servesc drept „anticorpi eshatologici”, cu ajutorul cărora Biserica Ortodoxă a evitat secularizarea și păstrează până în prezent tradiția și identitatea ei unică.

Este deosebit de semnificativ faptul că, în cadrul comunităților noastre secularizate, sfintele mănăstiri constituie un centru de atracție, un loc de consolare și de „vindecare a durerilor inimii” și o poartă a cerului.

Niciunul dintre pelerinii și vizitatorii veniți la mănăstiri nu pleacă fără să fie mișcați profund în interiorul lor, fără să fi experimentat o renaștere interioară, fără ca multe dintre convingerile lor lumești să fi fost clătinate.

Nu este întâmplător că mulți dintre acești vizitatori ajung să înțeleagă faptul că esența vieții monahale și a retragerii din lume este mărturia pură „despre nădejdea din noi”, libertatea în Hristos și conform lui Hristos și trăirea dimensiunilor ei eshatologice.

Li se descoperă că trăirea ascetică autentică este un izvor al libertății interioare și o propunere alternativă de viață, în contrast cu auto-realizarea orientată spre plăcere care astăzi constituie standardul a nenumărați oameni.

Fotoreportaj Basilica: Tunderea în monahism

Monahii și monahiile ortodoxe bat la poarta Împărăției cu insistență și răbdare, cu certitudinea de neclătinat, după cuvintele Domnului, „că oricine cere ia, cel care caută află și celui ce bate i se va deschide” (Matei 7:8). Ei ne reamintesc că „un singur lucru trebuie” (Luca 10:42), „să căutăm cele de sus... să cugetăm cele de sus, nu cele de pe pământ” (Coloseni 3:1-2), principiul renunțării la „drepturile individuale” în numele dragostei și de limitele „eticii imorale” lumești care este alimentată de cuvintele reci „ce este al meu și ce este al tău”.

După cum spunea Mitropolitul Maxim Repanellis de Stavropolis, decanul Școlii de Teologie din Halki, cea mai mare jertfă a călugărului pentru societate este aceea că se oferă pe sine întreg lui Dumnezeu.

Această dăruire de sine, care constituie nucleul identității monahale, a fost și continuă să fie un izvor nesecat de dinamism și râvnă dumnezeiască, creând o cultură înaltă responsabilă pentru minunile artei care îl slăvește pe Dumnezeu, a iconografiei, sculpturilor în miniatură, imnografiei, psalmodiei și arhitecturii bisericesti. Adevăratul monah nu consideră nimic dintre acestea ca fiind propria sa realizare. Totul este un dar al filantropiei divine, un har și o înzestrare de la Dumnezeuul Treimic.

Toate aceste atribute date de Dumnezeu, binecuvântate, modeste și drepte constituie provocarea monahismului și invitația pentru civilizația și societățile

moderne.

Mănăstirile ortodoxe exprimă autenticitatea creștină, „necesitatea ortodoxă” în privința omului și a destinului său etern în lumea pluralistă, tehnocratică și centrată pe economie din epoca noastră.

Profesorul George Mantzaridis subliniază în mod corect că „o Biserică creștină vie fără monahism este de neconceput, în special în societatea noastră modernă secularizată”.

În acest spirit, vă încurajez, sfințite frate, să sprijiniți dezvoltarea monahismului ortodox în țara voastră întinsă, ca o mărturie a „culturii persoanei”, a iubirii care „nu caută ale sale” și ale duhului ascetic, euharistic și eshatologic a Ortodoxiei noastre binecuvântate.

În consecință, vă transmitem binecuvântări din toată inima în zorii noului an bisericesc Înaltpreasfinției Voastre, Înaltpreasfințiților și Preasfințiților împreună episcopi, sfințitului cler de Dumnezeu iubitor, monahilor și monahiilor și tuturor credincioșilor ai Sfintei Arhiepiscopii a Americii.

Vă felicit încă o dată pentru inițiativa inspirată de a organiza prezenta adunare monahală și transmitem binecuvântările noastre patriarhale tuturor participanților, invocând asupra voastră a tuturor harul și mila Dumnezeului iubirii.

Al vostru iubit frate în Hristos,

†Bartolomeu al Constantinopolului

basilica.ro